

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok főrekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
 Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fill.

Felölös szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
 Egyes szárok kaphatók: a dohánytörszékben.

A trónörökös útja.

A Széll Kálmán követ fujó lapok a trónörökös szt.-pétevári útjából kifolyólag mindenkép a néppárt nyakába szereték volna varrni a hazafiatlanság vádját. Azt szeretnék bebizonyítani, hogy Komjáthy Béla, valamint az ő „kedves barátja” Széll Kálmán csak egy kis jogra és törvényre akarták megtanítani a trónörökösöt és hogy a néppárt útját akarta állani ennek az oktatásnak. Csak egy-két nappal kell azonban előbbre tekinteni, mikor még például a Budapesti Hírlap is abban a véleményben volt, hogy igen is a magyar nemzetet képviselni kellett volna az orosz cár előtt és nemzete előtt és arra nemcsak liberális, de esetleg egy néppárti ember, ifj. Zichy János gróf is tökéletesen alkalmas lett volna. Így beszéltek a független gondolkozású lapok is. De mikor Széll Kálmán megszólalt a veszélyeztetett liberalizmus védelmére, a legtöbb Széll irányába fordította a vitorlákat és büszkén dagadozva vitte, országának-világának az új eszméket, hogy igenis Széll Kálmán-nak nagyon is igaza van, hazát, nemzetet, mindent megmentett.

De Beöthy Akos beszédje mégis nagyon fáj. Az ő, liberális részről is égis magasztalt tudása, puritán jelleme, egyenessége, szókimondása olyan, hogy túl-harsogja a szélltől felkorbácsolt dicséret-tenger zúgó morajlását. Rég szorongott a miniszterelnök oly súlyos vádak súlya alatt, a mennyit Beöthy úgy hamarjában beadogatott neki és hogy savanyu areot vágott az angol keserűhöz, senki nem vonhatja kétségbe.

... a miniszterelnök ur nem volt kellő előrelátással, t. i. jó eleve nem gondoskodott arról, hogy a trónörökösnek magyar kísérete legyen... egy tiszteletreméltó, érdemes ellenzéki férfit egyszerűen exkommunikált... rontani ugyan tudott, de építeni nem. Nem gondoskodott arról, hogy más magyar ember jöjjön helyébe. Itten pedig, ha felkötötték a haragot, nohát végig kellett volna kongatni, talpra kellett volna állani, kabinetkérdést kellett volna csinálni... annyi bizonyos, hogy a miniszterelnök ur Zichy János gróffal szemben egy nagy igazságtalanságot és méltatlanságot követett el... Mert az ő egész eddigi működésében semmi sem jogosította fel a miniszterelnök urat arra a feltevésre,

hogy ő Szentpétervárott néppárti propagandát fog csinálni. Különben is nekünk abból a feltevésekből kell kiindulnunk, hogy ha itt vannak is közöttünk differenciák, de az ország határán kívül csak egy szempont van előttünk, ez a közös haza, a magyar állam. És arra sem jogosította fel Zichy János a miniszterelnök urat, hogy feltegye, hogy a trónörökös által való megüszteletetéséből fegyvert kovacsol. A koronának, az uralkodóháznak bevonása a vitákba kormány-párti, de nem ellenzéki szokás.

Ennyi igazságot már rég mondogattak oda a miniszterelnöknek. És ennyi igazságot sem szolgáltatott már rég a néppártnak és tiszteletreméltó vezérének Zichy János grófnak.

Azt hisszük, hogy a néppárt, illetőleg annak tiszteletreméltó vezére csak nyert ebben a harcban. És az is újra kiviláglik, hogy azokban a megfizetett, kitartott lapokban nincs igazságérzet, hanem csak csak szolgál meghunyászkodás. Ha olvasuk őket mindig mögöttük kell képzelnünk valakit, a ki hatalmi, vagy zsebbeli szempontokból igazgatja a tollukat.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Első kritikám.

(Vége.)

— Tönkre vagyok téve, — tört ki végre belőle az első hang, — még ön is, doktor ur, korpolensnek talál Ophélie szerepre, pedig ez a legjobb szerepem! Igaza van, ez poétikus szerep és mennél légiesebb, annál jobb; de hát én édes Istenkém, mindennap krumplinudli — a levesben — a hushoz — a hus nélkül — tudja ön, mennyire hiszálja az embert a krumplinudli? Nem vagyok ám én izmos; természetből fogva éppoly nyulánk, gyöngéd a termetem, mint az igazgató-né, de az a gyalázatos cselszövő nem eszik semmit! Óh azok a tésták, azok a szerencsétlen tésták! Óh, ha ön engem a krumplinudlizás előtt ismert volna! Azóta negyvenhárom kilót nehezültem; ez az egész szerencsétlenségem!...

E szavaknál jól megtermett könyecsepek hagyták el a szép szemeket. Ophélie, miután hasztalan kereste zsebkendőjét, édes otthoniasággal kapta el az ágyterítőm sarkát, végigmaszította vele az ábrázatát, mely csodálatos módon megtartotta a színét, mint valami jófajta mosósóvet.

— Mi lesz belőlem — tört ki az oroszlan-szerű sóhajtas hatalmas tüdejéből — a naiva szerepeket már elkolpaltá előlem a direktorné, most meg már a drámaikra keríti a sort! Óh, azok a nudlik, ezek mindennek az okai — pedig hogy izlenék nekem — különösen sajttal — és milyen kifünnően tudja őket készíteni a direktorné, neni tud ellenállni az ember; óh, ez a legnagyobb malícia a nyomorultól.

Lengedy Irma elkeseredése elérte a delelő pontját; könyei nem szinpadiai voltak, sirása sem volt szinpadai, amit a zsebkendő mögé szokás rejtetni, hisz neki nem is volt zsebkendője. Hangosan bömbölt: a fenti szavakat is csak nagy nehezen tudta kinyögni. A szomszéd szobából a kulcslyuk felé közeledő lépések hallatszotak. Bizonyára van már ott vagy féltucat leskelődő. Képzeltetni, mily fölségesen éreztem magamat. Ophéliát minben áron el kell távolítanom. Tudtára is adtam ezt neki és miközben kalapom után néztem, ő előhúzott kebeléből egy színehagyott fényképet, a mely őt karcsú formában ábrázolta, még a nudlizás előtti időből. En azonban átötöltem a még mindig zöppögő alaknak egyik karját és gyorsan leveztettem a lépcsőn. A földszinti sötét sikátorban eleresztettem a vastag kart, egy ijedt macska gyorsaságával surrantam le a pincébe és elbujtam egy nagy mosóteknő mögé, én — a kritikus!

— Doktor úr, doktor úr, hol van? rikoltott a bájos Ophélie olyan hangon, hogy még a veretek is elrebbentek a háztetőről. Meg se moccantam. Végre becsapódott utána az utcaajtó; meg voltam szabadítva. Egy segédszínész könynyedségével surrantam föl a szobámba; asztalomon ez a levél:

„Tisztelt tökféjú kritikus úr!

Különös figyelemmel olvastuk a Hajnal-kürtben megjelent kritikáját és azon értékes fölfedezésre jutottunk, hogy még sokkalta nagyobb szamarak is vannak a világon, semmint gondoltuk. Az első utcai gyalogjáró megszavazása óta nem volt részünk oly műlevezetben ebben a nyomorult sárfészékben, mint az este és csak egy sült velejű kritizáló találhat ezen az előadásban valami kivetni valót. Maradunk azzal a

tisztelettel, a mely minden szörnyszülőttet méltán megillet.

Több színházlátogató.”

No már, hogy ez az udvarias „színházlátogató” egy „művészetben” sértett színész volt, az több, mint bizonyos. Ophélie látogatása, az infáms levél... kezdtem magam fenemód jól érezni. Kedvetlenül értem az utcára, ahol aztán a Hajnal-kürt érdemes összeszerkesztőjével találkoztam. Méla borítval vont a legközelebbi kapu alá és épen az inémet megjelent új lapszámot elővéve, tintás ujjával odabökött egy apróhirdetésre:

„Néhány tagbaszakadt, vakmerő ember — mindenek előnyben részesülnek — kerestetik egyik legközelebbi estére a színház körül leendő tetteges elfoglaltságra. A pályázók kéretnek címeiket „Kritikus” jellegű levélben a szerkesztőségbe juttatni.”

— Már jelentkeztek is néhányan — tette hozzá a szerkesztő. — Hja, ilyenek ezek a vándorszínész urak. Megkívánják, hogy mindig nekik legyen igazuk. Pedig a Lengedy kisasszony csakugyan túlkövér, de nagy ám a tehetsége! En küldöttem magához.

— Köszönöm szépen.

Mint hogy pedig eközben a zsebből kikan-dikáló ollón igazítottam egy kicsit, jóakarólag így folytatta: — ne menjen öllöngeni a Körúrsósok felé; az inémet láttam ott állomani Hamlet személyesítőjét egy jókora celókével, aki erősen kötetle az ebet a karóhoz, hogy a maga koponyáját betöri. Mivel azonban egy másik, aki Horációt adta, mindenáron magának akarja vindikálni ezt a feladatot, Kortyódy ur kijelentette, hogy megelégszünk a maga két füvel.

— Mindez azonban csak...

Mai lapunk 4 oldal.

Fényes—Lurja.

A kik közel egy éven át egy irodában, egy hírlapnál közös érdeket szolgáltak; a kik eddig mint főnök és alantos szépen megfértek egymás mellett; a kik eddig mint testi-lelki jóbarátok megértették egymást, illetve meg tudták egymást érteni: azok hirtelen egymásnak hátat fordítottak, az érdekösségből konkurrencia, a főnök és alantosból vetélytárs és a jóbarátokból ellenfelek lettek.

Ha a személyi kontroverzia tisztán magánjellegű volna, a jóízűs títán az ügy ismertetését. Ámde mert Fényes László rögtönös menesztése a „Székesfehérvár és Vidéke” c. helyi lap kötelékéből épen a „Kereskedelmi és Iparbank” vezetősége s a budapesti hírlapkiadók ellen folytatott harc hevében, mondhatnók a döntő csata előtt történt s mert épen Fényes László hírlapíró szereplése ez ügyben némi tévedései s a tévedések mellett való csökönös ragaszkodásától eltekintve, a közönség rokonszenvével találkozott: általános feltűnést keltett dr. Lurja Aladár laptulajdonos és felelős szerkesztő eljárása s nagyon alkalmas volt arra, hogy gondolkodóba ejtse a közönséget, vajjon nem anyagi érdek teremtette-e ezt, az épen nem várt szerkesztő-változást.

Épen azért válik hírlapírói kötelességünkke ez ügygel foglalkozni és pedig nem mendemondák, hanem a bíróság előtt tett kijelentések alapján.

Ma délelőtt ugyanis dr. Osváth kir. aljárás-bíró előtt egy per folyt le, melynek anyagát a Lurja és Fényes között felmerült pénzügyi differenciák képezték. Fényes László hírlapíró ugyanis mint felperes keresetet indított dr. Lurja Aladár alperes ellen három havi fizetés és lakbér címén 372 kor. erejéig, mely összegből 200 kor. mint fizetési előleg leszámítván, a kereseti összeg 172 koronára, később a tárgyalás folyamán 160 koronára redukáltatott. Fényes László jogi megbízottjával dr. Krausz Zsigmond ügyvéddel jelent

— De kérem, én ezt biztos forrásból tudom.
— Még ez is — sóhajtottam föl kétségbeesetten és sietve hagytam ott a szerkesztőt.

— Itt van a kölyök: csak a fejét, hogy meg ne sántuljon; vegyétek körül! — és én rémülve ismertem meg a hangot, amely az előadón a nyájas Ophéliához oly gyengéd testvéri bucsuszavakat intézett.

Helyismeretem szerencsére nagyobb lévén a bosszúsomjas Laertesénél, néhány kutyaszorító utcán át csodás gyorsasággal termettem otthon. Ajtóm elé érve, egy teljesen felszerelt utazó bőröndbe botlottam meg, melyben nagy meglepetésemre a magamét ismertem fel. Magyarátzul Lengedy Irma otfelejtett arcképe volt hegyébe téve. Kérdezősködésemmre az öreg Mari hidegen válaszolta, hogy senki sincs itthon. Engem tehát in contumaciam kidobtak szeretetreméltó vidéki rokonaim. Még a házörző kutya is gyáván a sarokba húzódott; nem merete magát exponálni értem a hálátlan. Amint a ház kapuján kiakartam a bőröndömmel szüremkedni, éktelen zsvajv készlettel az okos visszavonulásra; jól inscenizott macskazene volt a ház előtt. Siettem a kert hátsó kapuján át egyenesen az állomásra és a legközelebbi vonattal haza . . .

Emlékeim között most is megvan Lengedy Irma falkó arcképe, a mely most már teljesen elárulja az egykori retouchirozás titkait és amint elmerengve nézegetem, azon gondolkodom, vajjon milyen vastag lehet már a bájos művész és melyik vásári panoráma kasszájában trónol, vagy melyik bódében húz plánétát a kíváncsi halandóknak.

Németből szabadon: Székesfehérvár Forenc.

meg; dr. Lurja Aladárt dr. Vermes Mihály képviselte a bíróság előtt.

A per anyagának ismertetése után dr. Vermes Mihály, mindt alperes képviselője a követelés jogosultságát a kereskedelmi, illetve ipartörvény alapján iparkodik megdönteni s a mennyiben a felmondási határidőt 6 hétben kéri megállapítani, kéri egyszersmind felperest keresetével elutasítani, noha azt, hogy Fényes mint rendes belmunkatárs működött a lapnál, kétségbe nem vonja. A laptól történt azonnali elbocsájtását iparkodik igazolni. Egy kölcsönüggyről tesz említést, mely szerint a lapiránti bizalom megingatására alkalmas lett volna. Ennek igazolására szakértők meghallgatását indítványozza. Már ez is elég ok lett volna Fényes azonnali elbocsájtására, de néhány nap mulva, vagyis február 8-án erre újabb okot szolgáltatott. A Föti—Lányi-féle színházi skandalum alkalmával Fényes a hírlapi közlemény megírásával kapcsolatoskedett annyira, hogy azt kénytelen volt Lurja maga megírni. E közben Armuth Márk helybeli lakos az egyik színésznek érdekében interveniált a szerkesztőségben s ekkor látta meg Fényes, hogy Lurja az incidenst megírta s már nyomdába küldte, a miben bizalmatlanságot látott az eddigi működése ellen, bár később a referátát olvasván, abban saját személye ellen gyanúsítást nem talált, jónak látta a felelős szerkesztője kéziratát visszavonni a nyomdából s a helyett a saját közleményét közölni, mert abban a hiszemben volt, hogy Lurja nem ok nélkül irt e dologról. A szerkesztőségben lejátszódot eme jelenet folyamán Fényes hevesen kikelt Lurja ellen s közben az asztalra ütött. Amennyiben ez tiszteletlen eljárás a főnökkel szemben, a rögtön elbocsájtás törvényes ok következménye. E körülmények igazolására még tanukat jelent be dr. Vermes ügyvéd. Felperes a keresetben jelzett összegre igényt azért sem tarthat, mert lapot indit s existenciája biztosítva van. Egyébként pedig kéri felperest keresetével elutasítani.

Dr. Krausz Zsigmond ügyvéd, mint felperes jogi képviselője „hogy kellő világításba helyezze alperes minden kritikán aluli védekezését”, (a bíró nendreutasítja, tárgyilagosságot kíván) részletesen ismerteti az alperes által említett kölcsönügyet, mely „hogy nem volt oly irányu, mely a lap iránti bizalmat megingathatja”, leginkább az igazolja, hogy Lurja két nap mulva Fényest a laphoz való visszatérésre levéltel felszólította. Ezzel alperes csak azt akarta elérni, hogy Fényes lapot ne inditsón. (Ezt dr. Vermes elismeri.) Az ügynek a kereskedelmi, illetve ipartörvény alapján való elbirálását az ily irányu kuriai döntvények, tehát az eddigi joggyakorlat teszlik lehetlenné. A kuria ugyanis több ízben kimondta, hogy rendes belmunkatársnál a felmondási határidő nem 6 hét, hanem 3 hónap. Ez vita tárgyát nem képezheti. A védekezés többi részére Fényes László maga adja meg a választ.

„Nem számítottam arra, — ugymond — hogy egy polgári per során becsületesem kell védeni oly piszkos és aljas vádakkal szemben, mint a milyenek alperes részéről felhozattak. (A bíró rendre utasítja.) Dr. Lurja Aladár egy-két havi működése után a lapot teljesen reám bízta, sőt megígérte, hogy 100 kor. havi fizetésemmel lassanként emelni fogja. Teljes függetlenséggel vettem kezembe a lapot, mert mint Lurja mondá, ő gyenge ember s nem tudna a befolyásoktól szabadulni. Később a színi-idény alatt az ő, mint felelős szerkesztő minden beleszólási jogának kizárásával vettem át a színi róvat vezetését is s ezt ő nekem becsületszóval biztosította. Épen azért tiltakoztam az ellen, hogy a Föti—Lányi ügyet ő

írja meg, sőt szükségesnek tartottam az ő referátájára dacára is ez ügygel foglalkozni s őt melőzni.

A kereskedelmi és iparbank ügyében a következőket adja elő: Mielőtt ez ügyhöz hozzá szólt volna, hosszasan konferált Lurjával; kijelentette, hogy ez ügy szellőztetése esetleg a kormány részéről adott szubvenciót is veszélyezteti, sőt egyébként is pénzbe kerül. Lurja a szubvenciót féltette, mintegy 100 koronával azonban hozzájárult a költségekhez, a mit később Fényes a sajátjából fedezett. Egyszer aztán Lurja avval áll elő, hogy felutazik Budapestre s mert hallgatási díjként 3000 frtot enlegettek, — ugymond — ha azt megkapja, lassanként elhallgat. Fényes, miként előadja, ez ellen durván kikelt, mert becsület, tollának tisztességét látta kockán. Ezután annál hevesebben támadott s hogy a szükséges adatokat beszerezhesse, személyi kölcsönt vett igénybe. Ettől az időtől kezdve Lurja folyton kereste az okot a szabadulásra, mig nem az említett színházi ügyben vélte ezt feltalálni. Most pedig, mert a konkurrenciától fél, az alperes jogi megbízottja által előadottakkal akarja a közönség bizalmát vele szemben megrendíteni. Ez az inszituáció a saját reputációjá érdekében megkövetelte, hogy ezeket előadja.

Dr. Vermes: Rám vonatkozik ez? Én alperesnek jogi megbízottja vagyok.

Fényes: Tudom, de a módozatoknak is van határa! Különben ezt tessék uaakinn megkérdezni! Az ügy egyéb részét ügyvédem elvégezte, tisztelettel kérem a bíróság ítéletét.

Dr. Osváth a határozat kihirdetésének határnapját február 25-ére tűzte ki.

Mint halljuk, ez ügyből kifolyólag affér van keletkezőben. Sem ehhez, sem a tárgyalás során tett kijelentésekhez kommentárt nem fűzünk.

Honoribus

Suae Sanctitatis Summi Pontificis Leonis XIII.

Ad annum jubilarem

Die 20-a mensis februarii anno 1902.

Salve Sancte Pater Leo! tot annis superatis,
Qui faustus, lactus jubila Praesul agis,
Salve qua radians lumen Coeli benedictum,
Duxque gregis salve! Papa fidelis ave!
Dive diu lustrans inmundum lumine mundum,
Sicque redibit jus, sicque fidesque salus.

Ex piissima adhaesione ceccinit:

Carolus Löwincz,
Consiliarius Oeconomicus.

UJDONSÁGOK.

— **Katonai ügyek.** Sajnálattal vesszük tudomásul egy jeles képzettségt, rövid ittléte alatt is nagyon megkedvelt főrangú katonai nyugalomba vonulását Ó Felsőge ugyanis Zalavári Zurna Károly egészségügyi okokból szabadságot altábornagynak, a székesfehérvári V. honvédkerület parancsnokának ezen állásától való felmentését elrendelte. Helyébe Bihar Ferenc altábornagyot, a honvédelmi miniszterium I. ügyosztályának vezetőjét nevezte ki és elrendelte, hogy ez alkalomból legfelsőbb megalégedése a kinevezetnek tudomására hozassék. Ugyanitt megemlítjük, hogy Ó Felsőge Orsovai Láner Győző szabadságot altábornagynak saját kérelmére való

nyugalomba helyezését, továbbá legfelsőbb megelégedésének kifejezését is elrendelte.

Az iparcsülfelvi elnök választása mintha felbresztette volna iparosainkat szendergésükből. Így van ez jól, érdeklődni kell egy kissé a közügyek iránt, mert csak így remélhetjük a nyomorúságos állapotok javulását. Mint értesülünk, az iparosok zöme megbizta Németh Istvánt, Weidinger Sándort, Lipp Agostont, Németh Jánost, Dittmár Károlyt stb., hogy küldöttségileg kérjék fel Say Ferenc építést a jelöltség elvállalására. Ma délelőtt járt a tekintélyes iparosokból álló küldöttség Saynál, a ki köszönettel fogadta a megítélő bizalmat s ígérte, hogy miként eddig, úgy a jövőben is legjobb tehetsége szerint küzd iparostársai érdekeiért. Az iparosok egy töredéke minden áron Boros Sándort szeretné látni az elnöki-székből, a mi azonban hiu reménység. Boros Sándor szereplése az utóbbi időben éppen nem volt alkalmas arra, hogy az iparosok többségének bizalmát megnyerje. Hiábavaló tehát ily körülmények között az a kortesfogás, hogy Say nem iparos, mert hisz köztudomásu, hogy az építészek is az ipartörvény hatalma alatt állnak s ezt Say nem tagadta soha, sőt mindenkor büszkén említette. Az eddigi előjelöklből itélve Say megválasztása biztosra vehető.

Zarándoklat Rómába. Grósz Ferenc ettyeki káplán nagyszabásu zarándolatot vezet Rómába, hogy a katolikus hívek Ő Szentsége 25 éves jubileuma alkalmával annak áldásában részesüljenek. Utirány: Budapest — Fiume, Ancona — Loreto — Ancona — Róma — Flórence — Bologna — Pádua — Velence — Fiume Budapest I oszt. 255 kor., II oszt. 200 kor., III oszt. 102 kor. 6 napi szállás és ellátás Rómában. Jelentkezni lehet márc. 10-ig Ettyeken. Grósz Ferenc már megtette ezt az utat és egy kedves, ügyes könyvecskében népszerűen leírja ebbeli tapasztalatait. A könyv ára 60 kr. Melegen ajánljuk, valamint magát a zarándoklatot is. Felvilágosításokkal esetleg szerkesztőségünkben is szívesen szolgálunk.

Örömmel hozzuk olvasóinknak tudomására azt is, hogy gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök körlevélileg melegen ajánlotta híveinek a zarándoklatot is, híveivel és papságával jcsatlakozni fog hozzá. Természetes, hogy a zarándoklat ajtatosságait a lánglelkü püspök fogja végezni. Rómában Zichy Gyula gróf fáradságot nem ismerve mindent elkövet, hogy a magyarok zarándoklata minél fenyesebben sikerüljön. Az utasok ingyen nézhetnek meg minden látnivalót.

Eljegyzés. Pfeffer Kázmér ercsi-i földbirtokos eljegyezte Károly Zsigmond ercsi-i bíró, földbirtokos szép és kedves leányát, Annuskát. Mi a két szerető szív frigyére Isten áldását kérjük.

Megszökött vizsgálati fogoly. Részletesen beszámoltunk annak idején Gáspár Lajos többszörösen büntetett betörő fejevári üzelméről, megirtuk annak idején, hogy Korniss t. szolgabíró lakásán is a legnagyobb valószínűség szerint ez a neves alak operált s azután meglepett városunkból. Simon Sándor alkaptány nyomozása nem volt sikertelen, mert sikerült neki az aradi rendőrség közbenjöttével Gáspárt lefűlelni. Annak idején Gáspárt városunkba kísérték, konok tagadása azonban a részletes nyomozást meggátolta. Innen Kassára szállították a bűnöst s a gyűjtő fogházban helyezték el. Amde Gáspár nem azért betörő, hogy a zár titkait ne ismerje, a börtön lakatait is feltörte s egy rabtársával Baksi Sándorral meglepett. Most az ország összes rendőrhatalomai üldözik a szökevényt. Gáspár lkkismeretét, a ki rablogyilkosság miatt már 14 évet ült, 18 rablás büntette terheli.

Adományozás. Dr. Szabady József ügyvéd úr az esküdtársi tárgyalások alkalmából felvett napidijából az Oltárregyesület céljaira 14 koronát szíveskedett felajánlani, miért ezuton is köszönetet mond az Oltárregyesület.

Prímicius. A hercegfalvai plebánia-templomban f. é. március 2-án mutatja be első szentmiséjét az Urnak Téli János csanadegyházmegegyei áldozópap, a Bissingen grófi család nevelője.

Honvédzenekar az Otthonban. F. hó 22-én azaz szombaton Fekete Géza kávéházában, az „Otthon”-ban ismét a honvédzenekar játszik. A műsor a következő: 1. A vendégek bevonulása Wartburgba „Tannhäuser” c. operából — Wagner R. 2. Keringő „A három kívánság” c. operettből — Ziehrer. 3. Nyitány „A bohém világ” c. szimfóniából — König Péter. 4. Nagy ábránd „Bánk-bán” c. operából — Erkel F. 5. a) „Eneklő madárka” kis fuvola soló — Bouspuet. 6. „A két prűcsök” két kis fuvola soló — Bouspuet. 7. Részletek „Onegin” c. operából — Tschaiowsky. 8. Bevezetés a III-ik felvonáshoz „Lohengrin” c. operából — Wagner R. 8. a) „Oh mily szép vagy te!” dal (szárnykiáltó szoló) — Chvála. b) „Marche des Honvede” — Chorin. 9. Egyveleg „Rip van Winkle” c. regényes operettből — Planquet. 10. Nyitány „Il. Rákóczy Ferenc foglása” című történelmi drámájához — Kéler B.

Anyakönyvi hírek. A belügyminiszter a csurgói anyakönyvi kerületbe Lajos István községi jegyzőt anyakönyvvezetővé, a tabajdiban Geröfy Gyula, a polgárdiban Stämpel Mór, az ercsiiben Vonyós Elemér, a seregélyesiben Teresiényi Emil segédjegyzőket anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki.

A közönség figyelmébe. A helybeli tüzoltó parancsnokság ifj. Schanmann József aranyozó Szent-Imre-utca 2. sz. alatti üzletében mentőállomást létesített s 6. számú teljesen felszerelt mentő-szekrényt helyezett el, nevezettet pedig mint mentő-örparancsnokot az első segélynyújtással megbízta.

Gyümölcsfák az utak mentén. Az állami utaknak gyümölcsfákkal való beültetésének munkája a tavasszal nagyobb mértékben megindul. Darányi földművelésügyi miniszter utasította a fatenyésztési felügyelőket, hogy működésük helyén a talaj vegyösszetételét megvizsgálva, tegyenek javaslatot a tenyésztésre legalkalmasabb gyümölcs-fajtákra nézve.

SZÍNHÁZ.

1902. február 18.

Kis madaram. Dulich Mariska jutalomjátéka. Virágoskor, virágoskorú, babékoskorú, az volt elég, még ajándék is volt többrendbeli, de a közönség nem volt akkora számban képviselve, amint azt a kis Dulich megérdemelte volna. De hát ez nem annyira a közönség hibája, mint a direktoriumé, a mely három nap alatt rögtönözta a jutalomjátékot és dicsérendő abszolútizmussal oktrojálta a jutalmazandóra e darabot, pedig hát köztudomásu dolog, hogy a jutalmazandó érdeke az igazgatóval connexio causalisban van. Spongyát rá, no! Az előadás meglehetősen sikerült. Dulich Mariska kedvesen játszott.

1902. február 19.

Katalin. Operett. Elkövette dr. Béli Izor, a zenéjét Fejér Jenő csinálta. A darab meséje Katalin cárnó kalandos magánéletéből kiszakított lap akar lenni. Regényes színezet van a darabban, drámai fordulat is van benne, a librettója többé-kevésbé erős átdolgozással meg is járná a Nemzeti színházban, de operettnek nem való, mert hiányzik lépten-nyomon belőle az eszrit, a mit egy operettől várunk. A harmadik felvonásban meg a Germain és Anicza búcsuzó jelenete egészen el van rontva.

Az előadás sikerült. Egynehány statisza számos cipőjétől eltekintve a kosztümirozás is stíluszerűnek látszott, különben D. Aladár úr szerint Oroszországban is van sár; és ez igaz dolog. A kar ma föltűnően jól énekel; azt hisszük, ez a karmester érdeme, viszont nem az ő hibája, hogy a zenekar olyan silányul gyenge volt; és a darab impozánsabb zenei tényezőket igényel.

Huckstädt Irén meglehetősen hűséggel felelt meg a szerepe (Katalin) feltételeinek; szépen iskolázott hangja ma előnyösen érvényesült. Szalóczy Irén (Germain) silkes játékával biztosította

a darab sikerét. Főti Frida kedves kis Anicza volt; ma megint föltűnt rokonszenves hangjával, a mely úgy tetszik, mintha előnyösen erősödött. A többi szereplőről nem igen lehet szó, mint hogy csak néma figuránsok voltak. Szi

A görög rabszolgák szombati előadásán Nagylaky György (Budapestről) fogja játékszani Heliodorus szerepét. A közönség figyelmébe ajánljuk.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Duna-Pentele. Bizony megkésétt. Talán méltóztatott is olvasni lapunkban. Hiába! nálunk a gyorsaság a fő, úgy vagyunk a hírekkel is, mint a kifizével, ha másnapos, harmadnapos, már nem igen izlik a kávéhoz. Tehát a gyorsaság a fő. II. Megy. A többit majd megbeszéljük.

Vidéki. A központi ház ügyében a közgyűlés tegnap megtartott és a bizottság által kidolgozott tervezetet csekély módosítással elfogadta. Még némi differenciák várnak elintézésre, de ez is rövid időn belül megtörténik. Szóval, még egy kis küzdelem. Már nem fogunk annyi ideig reá várni, mint eddig vártunk. Hogy is késhetnek már soká az az ügy, melyért minden jó ember lelkesedik s amiről tudjuk, hogy a katolikus egyesületi élet és társadalmi akció létevére.

Türekvő Tanácsot kér tőlünk s ez nehéz. De hogy mégis teljesítsük kérését, saját szavaival válaszolunk: „Nagy dolog előtt áll egyelőre, próbálja meg, kapjon bele a nagy harcba, azután pedig... A többit bizza a jó Isten végtelen bölcsességére.” A dolgok illetén állása egyrészt titoktartó hallgatást, másrészt inkább feledést, mint aggodalmat parancsol. Az ügy személyi részéhez nem szólnuk, annál is inkább, mert ily gyors érzelmi változás az illetőnél alig tetelezhető fel.

*****

Törlesztéses kölcsönt

5⁰ kamat

Vidéki bérházakra

és földbirtokra

szerzek minden előleg nélkül abban az esetben is, ha magasabb kamatu kölcsönökkel vannak megterhelve.

Leveleket postafordulattal elintéz és a kívánt bővebb felvilágosítást szívesen adja

Sárkány József

Budapest, Váci-körút 21.

*****

HIRDETÉSEK

a „FEJÉRMEGYEI NAPLÓ” részére

jutányos áron felvételnek

a kiadóhivatalban.

Meghívás.
„FELMAYER ISTVÁN ÉS FIAI“
 kékfestő gyára gyári betegségélyző pénztárának
 folyó 1902. évi márc. hó 9 én délelőtt 9 órakor
 a gyári helyiségekben tartandó

IX. Évi Rendes Közgyűlésére

az egylet tagjai ezennel tisztelettel meghívhatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság pénztári jelentése és a felmentvény iránti határozat.
2. A tartaléktöke magassága iránti határozat és annak elhelyezése.
3. Három igazgatósági tag*) két felügyelőbizottsági tag és egy póttag választása.
4. Netáni indítványok.

Felmayer István és Fiai,
 gyártalajdonosok.

Gerő Jakob,
 elnök.

*) Az alapszabályok 24. §. b) pontja így szól:
 A pénztár igazgatósága áll: a közgyűlés által választott 6 tagból, kik közül fele évenként, kilép. de újból választható.

„Felmayer István és Fiai“ kékfestő gyári betegségélyző pénztárának

Bevétel.

Ügyviteli forgalma 1901. évben.

Kiadás.

	kor.	fl.		kor.	fl.
Adományok az özv. és árva segély- alpra	277	24	Orvosi tiszteletdíj	1006	—
Adományok	171	42	Gyógytári számla	1402	11
Kamatok	426	25	Költségek	53	80
Főnökök hozzájárulása a gyógytári számlához munkások beteg családjá- tagjaiért	225	60	Baleset segély	52	32
Főnökök hozzájárulása az orvosi tiszteletdíjhoz	400	—	Táppénzek	860	73
Önként beléptettek járuléka	245	56	Temetkezési járuléka	18	—
Munkások	1452	27	Segélyezés az özvegy és árva alap- ból	110	—
Főnökök	731	—	Kórházi költség	50	92
Beiratási díjak	2	—	Tiszta jövedelme az özvegy és árva segélyalapnak	167	24
Visszatértett költségek	56	90	Tiszta jövedelme a betegségélyző pénztárnak*)	267	12
	3988	24		3988	24

Vagyon.

Mérleg-számla 1901. évről.

Teher.

	kor.	fl.		kor.	fl.
1. Kezelési tőke**) mely áll: a) 1900. évre áthoz. tőke	2644	35	1. Tartalékalap az 1891. XIV. t.-cz. 14. §-a alapján a 9 évi összz- jövedelem 10%-a 28952 korona 65 fillér után	2895	27
b) Eisenbarth A. követel.	653	29	2. Ifj. Eisenbarth Ágoston követelése	653	29
c) f. évi szaporulat	14	36	3. Özv. és árva segélyalap követelése	2200	—
2. Özvegy és árva segélyalap* a) 1900. évről	1930	—	4. Vagyon egyenleg: a) áll a tartalék alapra elhelyezett többletből	154	53
b) f. évi szaporulat	167	24	b) kezelési tőkeből	2658	71
c) 1901. évi kamat	102	76		2813	44
3. Tényleges tartalékalap* a) 1900. évről	2900	—		8562	—
b) f. é. szaporulat	150	—		8562	—
	8562	—			

Meister Adolf, titkár.

* Mely a közgyűlés jóváhagyásának fentartásával feloszlik:

a) tartalékalapra	150	—
b) özvegy és árvaalapoz esatolandó tőkésített kamat	102	76
c) Kezelési tőkére	14	36
	267	12

** A eszallaggal jelölt és a betegségélyző-pénztár. valamint az özvegy és árvaalap tulajdonát képező tőkék a gyár pénztárában vannak gyűjtöcszöttelöl elhelyezve

Ezen kimutatás adatait megvizsgáltuk és úgy a fő- mint mellékkönyvekkel megegyezőnek találtuk.
 Székesfejérvár, 1901. december 31-én.

A felügyelő-bizottság: **Kulik Károly. Schmidt Mórítz. Zemla Lajos.**

Szőlőoltványok

szok ványminőségben.
 A legkínitöb 42 bor- és esemegefajokban fajtisztán
 teljes jóállással.

Élőkerítés

Öleditschia csemetek és magvak
 Uradalmaknak, községeknek három évi törlesz-
 tésre is adatik.

Óriás tövűl, igen gyorsan fejlődő sivegyenővény Ez az eggye-
 diből, melyből oly örökös kertés neveltető par év alatt, rend-
 kívül esékely kiadását, melyen nem hogy ember, de semmiféle
 állat, még az apró agulak sem hatolhatnak át. Minden rend-
 teshez rájukkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékel-
 tetik. Ezer csemete elég 240 méterre. — Ára a forint.

Diócsmerek Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva,
 ennek feyeveszése számos gazdaságban az
 utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Számos feyevesemati főfajtyegyek ingyen és bérmentve küldetik
 minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül
 még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bér-
 mentve küldetel kéri, mely nincsen az a ház, vagy család a
 hot annak tartalékát hasznára ne fordítanak. Városon, falun,
 pusztán, gazdaság vagy szegény családnál egyaránt, így meg-
 szoknak is igen érdekesen áll, kik rendelni semmit sem a-ár-
 nak, mert benne számos oly közelmények foglaltatnak, melyek
 mind-müknek nagy szolgálatot tesznek. Cím:

„Ermelléki első szőlőoltvány-telep“
 Nagy-Kánya u. p. Székelyhid.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomá-
 sára hozni, hogy a helyben

Számmer Imre

törvényszékileg bejegyzett cég alatt folytatott

könyvnyomda, könyvkötészet,

papirkereskedés- és

nyomtatvány raktáramat

vömnök

Heckenast Kálmánnak

az üzleti tartozások és követelésekkel együtt átadtam.

Felhasználom az alkalmat, hogy a belém helyezett
 megtisztelő bizalomért, melyet élvezni szerencsés volt-
 tam, hálás köszönetemet kifejezzem és kérjem, hogy
 azt utódomra is átvehessék sziveskedjenek.

Magamat nagybecsű emléktökhbe ajánlva maradtam
 Székesfejérvár, 1902. február 15

Kiváló tisztelettel

Özv. Számmer Imréné.

Hivatkozással a túldalonn foglaltakra, van szerencsém a
 n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a helyben

Számmer Imre

törvényszékileg bejegyzett cég alatt, már több mint 30 éve fenn álló

könyvnyomda, könyvkötészet,

papirkereskedés- és

nyomtatvány raktárt

az üzleti tartozások és követelésekkel együtt f. év január hó
 1-től számított érvényenél átvettem, és azt változatlanul az eddigi

Számmer Imre

törvényszékileg bejegyzett cég alatt tovább folytatam.

Sok évi tapasztalataim és azon ismert körülmény, hogy
 ezen üzlet a legújabb kor követelményeinek megfelelően van
 berendezve, valamint régi gyakorlat munkásszemélyzetem engem
 azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy megrendelőimet minden
 tekintetben kielégíthetem és a cég 3 évtizedes jóhírnevét fentarthatom.

Ez alkalmat felhasználva kérem a n. é. közönséget, hogy
 az elődömbö helyezett nagybecsűl bizalmával engem szeren-
 csétetni sziveskedjenek.

Székesfejérvár, 1902. február 15.

Maradtam teljes tisztelettel

Heckenast Kálmán.